

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvphrii Panvinii Veronensis Fratris Eremitae
Augustiniani. De Praecipvis Urbis Romae
sanctioribusq[ue] basilicis, quas Septem ecclesias uulgo
uocant, Liber**

Panvinio, Onofrio

Romae, 1570

De ecclesia SS. Vincentii, & Anastasii martyrum ad tres fontes, siue ad
Aguas saluias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11316

De Ecclesia sanctorum Vincentij & Anastasii
martyrum ad tres fontes,
sive ad aquas Saluias.

Post adorationem factam in basilica s. Pauli, iter arripi solet uersus ecclesiam s. Sebastiani. At pia fidelium deuotio duas uicinas ecclesias sibi prætereundas sine salutatione non putauit: quas circuitu paululum producto, ante s. Sebastiani uisitationem interposuit. Quod si cuilibet placuerit eas inuisere, magnopere probamus. Cuius pietati satisfacientes, pauca quædam de ipsis Ecclesijs, & ijs adiunctis Oratorijs dicemus. Et primum de ecclesia, & de monasterio sanctorum Vincentij & Anastasii martyrum differamus. Ecclesiam & monasterium ad Aquas Saluias, primus construxit Honorius Papa circa annum salutis DCXXV. in massa quæ iuris monasterij s. Pauli erat. In qua basilica recondidit caput s. Anastasii monachi, à Persis martyrio coronati, cum Heraclius Imperator id cum corpore, quod in basilica s. Pauli conditum fuit, Romam transmisiſſet. Celebris autem erat locus iste, ob X. millium martyrum ibidem occisorum & dormientium memoriam. Caput porro eiusdem sancti Anastasii adhuc argentea theca ibidem pie conseruatur: cui inest hæc inscriptio, Dominus Abbas Martinus fecit fieri hoc op^o sub An. MCCLXXXiiij. Hoc monasterium cum Ecclesia Leo III. a fundamentis restituit, monachos in eo locauit. Carolus uero Magnus Imperator, illud amplissimo patrimonio dotauit: siquidem ei 12. oppida in maritima Aethruria agri nunc Senensis donauit, scilicet, Orbitellum, Caparbium, Ansidoniam, Gilium, Montem argentarium, Altrecostam,

86 ONVPHRIVS PANVIN.

Stam, Aquapitem, Montem acutum, Serpenam, Massilianum, Sciapilascium, & ad Monachorum sustentationem. Quæ oppida etiam nunc iuris eiusdem monasterij existunt, Senensibus tamen beneficio iure a superioribus Pontificibus concessa. Hoc monasterium monachis fere destitutum, Innocentius I I. Papa circiter annum Christi MCXL. S. Bernardo magno abbati Clareuallensi donavit, qui congregationem monachorum Cisterciensium, & primum ex ea societate Abbatem ibidem constituit D. Petrum Bernardum Pisanum, qui postea Romanus pontifex factus, Eugenius I I I. uocatus est. Monachi Cistercienses reformati in Aethruria, eam adhuc Ecclesiam incolunt. A centum annis infra Cardinali S. R. E. commendari solet. Ex eodem monasterio præter Eugenium I I I. multi & magni nominis S. R. E. Cardinales prodierunt. Ecclesia ipsa satis antiqua, tres naues, altaria quinque, & porticum ante ostia habet. In qua multæ sanctorum reliquæ extant, ut ex hac marmorea inscriptione muro affixa liquet.

In nomine domini. Anno millesimo bisque centeno primo quaterquino.

Quo Christus venit mundumque redemit actu diuino,
 Calendis Aprilis, Honorius felix monos dia sacer.
 Septem Cardinales collaterales interfuerunt,
 Ad matris Dei honorem ei tunc adstiterunt
 Præsul Sauinensis, Tusculanensis, hi bonitate
 Pontificali honore tali fulgent dignitate,
 Post Prænestinensis, Archinarbonensis, & duo fratres
 Sibi deuoti subditi toti episcopi uates

Alter

*Alter Florentinus cultu diuinus actus sereno
Spernit amorem mundi honorem arente feno
Septē aris cōsecratis, acreq; is ditatis sanctorū Basilica
Hac collocat, vt Smaragdus redoleat, sat plusquā nar-*

*cus sponsa theos unica,
Hoc altare crucis lignum, & volumen carnis dignum
Vtero cūm prodijt*

*Hic velamen, & præsese, pallium, & lapis sæpe tumuli
qui subiit*

*Hic est uestis matris Dei, atq; p̄cursoris ei, Zachariæ filij
Petrus, Paulus, & Andreas, quem occidit tunc Egeas,
Bartholomeus eximius*

*Partes corporum dederūt, quæ nec tentæ tunc fuerunt,
dentes Cephæ principis*

*Opulētum decoratur hoc eximij ditatur meritorū adipis
Hic Laurentius consistit, cui Vincentius assistit de cō-*

*muni martirio
Anastasius, & Clemens quem Afridianus demens cō-*

*sumpsit supplicio
Nicolaus presul dignus, Sebastianus benignus, decora
Cæcilia*

*Anastasia uirgo pia, a vera plena sophia redolet utilia
Istud fatetur quisquis gradietur ad hanc aulam Dei*

Septem annis, & septemcarinea remissionis confessi cri-

*minis solutionisque detur ei
Feria quinta cum celebrabatur ante palmarum dies ha-*

bebatur Papa iubente.

Hoc recordetur, & memoretur quolibet mense

Remissio datur, & condonatur tempore isto

Credat fidelis fiat inde felix præbente Christo.

88 ONVPHRIVS PANVIN.

*Meruit Abbas hoc Nicolaus, ut sibi semper insit laus
opere tali.*

*Cuncti deuoti sibi fuerunt, & preces dignas administra-
uerunt homini quali,*

*Hæc reliquie sanctorum, hic degentium honorum pœ-
nitendi spatium*

*Nobis, atque monachorum preces dent & angelorum
in cælis consortium.*

*Stationes. Feria III. post Pentecostem. Feria
II. post Dominicam tertiam Quadragesimæ. Feria
quinta ante Palmas.*

*Præter caput s. Anastasij thecis ligneis deauratis,
ibidem èt conseruantur capita s. Zenonis hoc in loco
martyrio coronati, & s. Vincentij martyrum. Item co-
lumna super qua sancto Paulo apostolo caput amputa-
tum fuit.*

Precandi formula.

*Ad altare maius. Pater noster. Aue Maria.
Antiphona. Verbera carnificum non timuerunt san-
cti dei, morientes pro Christi nomine, ut hæredes fierent
in domo domini, tradiderunt corpora sua propter deum
ad supplicia. Versus. Exultabunt sancti in gloria. R.
Letabuntur in cubilibus suis. Oratio. Deus, qui con-
spicis quia ex nulla nostra uirtute subsistimus, concede
propitius, ut intercessione sanctorum martyrum tuorum
Vincentij & Anastasij contra omnia aduersa muniamur.
Per dominum nostrum Iesum Christum.*

De Oratorio s. Mariæ Scala cæli.

*Eidem ecclesiæ imminet paruus collis cū exigua fon-
te, qui locus Gutta iugiter manans uocabatur, in quo
pro*